

Utbildning på Åland

2020–2021

Utbildning på gymnasienivå

- Ålands lyceum
- Ålands yrkesgymnasium
- Ålands folkhögskola

Ansökningstid 19.3-6.4.2020

www.gymnasium.ax

Innehåll

Till läsaren.....	3
ÅLANDS GYMNASIUM, två skolor – många möjligheter	5
Behörighet för fortsatta studier.....	5
Studiesociala förmåner	5
Ansökan och antagning.....	6
Programvisa vitsord.....	12
Ansökningskoder för skolor och utbildningsalternativ 2019	13
Ålands lyceum	14
Estetisk inriktning.....	15
Humanistisk-samhällsvetenskaplig inriktning.....	15
Inriktning hälsa och idrott.....	15
Naturvetenskaplig inriktning.....	15
Ålands yrkesgymnasium.....	18
Yrkesutbildning.....	19
Den högskoleförberedande utbildningshelheten HUTH	20
Byggbranschen	21
Bilbranschen	21
Hår- och skönhetsbranschen	22
Maskin- och produktionsteknik	22
El- och automationsbranschen.....	23
Husteknik	23
Restaurang- och cateringbranschen	24
Kompetensområde kock.....	24
Affärsverksamhet	25
Informations- och kommunikationsteknik	26
Sjöfart	26
Kompetensområde däcks- och maskinreparationer.....	26
Kompetensområde eldrift	26
Kompetensområde maskinbefäl.....	26
Kompetensområde däcksbefäl.....	26
Social- och hälsovårdsbranschen	27
Pedagogisk verksamhet och handledning.....	27
Yrkesinriktad specialundervisning.....	28
Rengörings- och fastighetsbranschen	28
Restaurang- och cateringbranschen.....	28
Yrkesträningsprogrammet.....	29
Ålands folkhögskola	30
Allmänt om skolan	31
NYAlinjen	32

Till läsaren

Broschyren "Utbildning på Åland 2020-2021" innehåller information om utbildningsprogrammen vid Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium. I broschyren ges också information om Ålands folkhögskola.

I broschyren finns:

- regler för ansökan och antagning
- presentationer av skolorna
- beskrivningar av olika utbildningsalternativ

Uppdaterad information kommer att läggas in fortlöpande på myndigheten Ålands gymnasiums webbplats www.gymnasium.ax.

Ansökan

Ansökan till Ålands lyceum, Ålands yrkesgymnasium samt Ålands folkhögskola sker i den samåländska elevantagningen.

För närmare information om ansökan, se sid. 6.

Fakta

Broschyren ges ut av myndigheten Ålands gymnasium, PB 150, 22101 Mariehamn.

Information finns också på internet på adressen www.gymnasium.ax. Kontaktuppgifter till studiehandledarna vid Ålands lyceum finns på sid. 16, och till Ålands yrkesgymnasium på sid. 21–28. Kontaktuppgifter till Ålands folkhögskola finns på sid. 31.

Informationstillfälle vid **Ålands lyceum**

Ålands lyceum håller informationstillfälle för vårdnadshavare och övriga intresserade onsdagen den 29.1.2020 kl. 19.00 i hörsalen, ingång via den östra entrén.

Adress: Västra skolgatan 2

Informationstillfällen vid **Ålands yrkesgymnasium**

Ålands yrkesgymnasium håller informationstillfällen för vårdnadshavare och övriga intresserade enligt följande:

måndag 3.2.2020 sjöfart

tisdag 4.2.2020 teknik, frisör och specialundervisning

onsdag 5.2.2020 närvårdare och barnledare

torsdag 6.2.2020 kock/servitör, merkonom och datanom

Ansökningstid 19.3–6.4.2020

Höstterminen startar måndagen den 17.8.2020

Ålands folkhögskola

Ansökningstid 19.3–6.4.2020

Läsåret startar måndagen den 24 augusti 2020

och slutar fredagen den 21 maj 2021.

ÅLANDS GYMNASIUM

två skolor – många möjligheter

Ålands gymnasium upprätthåller utbildning på gymnasienivå. I myndigheten ingår de två skolorna Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium. Skolorna leds av varsin rektor. Förvaltningschefen och styrelsen vid myndigheten Ålands gymnasium ansvarar tillsammans med de båda rektorerna för skolornas ledning och utveckling. Ålands landskapsregering har tillsynsansvar för myndigheten.

Ålands lyceum

Vid Ålands lyceum ges allmänbildande gymnasieutbildning. Slutförda studier leder till en allmänbildande gymnasieexamen. I den ingår ett gymnasieexamensbetyg och ett studentexamensbetyg. Utbildningen förbereder de studerande för högskolestudier eller andra på gymnasieutbildning baserade studier. Undervisningen indelas i ett fastställt antal obligatoriska kurser samt valfria kurser.

Ålands yrkesgymnasium

Vid Ålands yrkesgymnasium ges grundläggande yrkesutbildning i form av olika utbildningsprogram. Slutförda studier leder till en gymnasieexamen med yrkesinriktning. I den ingår ett gymnasieexamensbetyg och ett yrkesprovsbetyg. Utbildningen förbereder de studerande för att självständigt utöva ett yrke eller för yrkesinriktad högskoleutbildning eller andra på gymnasieutbildning baserade studier.

Behörighet för fortsatta studier

Utbildningen på gymnasienivå är jämförbar med nordisk utbildning på motsvarande nivå. Det betyder att en åländsk examen på gymnasienivå ger en person rätt att söka till en utbildning som förutsätter genomgången utbildning på gymnasienivå. Eftersom behörighetskraven varierar är det alltid skäl att ta reda på vad som gäller för varje enskild utbildning.

Studiesociala förmåner

Undervisningen är avgiftsfri för de studerande. Studerande bekostar själva sitt studiematerial. Kostnaderna varierar beroende på utbildningsprogram och kurs. Studerande som avlägger studentexamen står själva för de kostnader som Studentexamensnämnden uppbär.

Skolmåltid: De studerande serveras lunch avgiftsfritt under skoldagarna.

Busskort: De studerande har rätt till ersättning för skolskjuts mellan bostaden och skolan under

skolans arbetsdagar om de bor längre än 5 km från skolan. Ersättningen ges i form av ett busskort inom landskapstrafiken. Den som beviljas ersättning för hyreskostnader har inte rätt till reseersättning.

Boende: Studerande, som har lång färdväg till skolan (som t ex bor i skärgården) och själv hyr bostad har rätt att under läsåret få ersättning av AMS för sina hyreskostnader. Bidraget är 80 % av hyran, dock högst till ett belopp av 226€. Studerande som har sin fasta bostad i riket kan söka bostadsbidrag från FPA.

Övriga förmåner: Skolan tecknar en olycksfallsförsäkring för de studerande. Försäkringen gäller i skolans undervisning och övriga verksamhet samt på vägen till och från skolan.

Studiestöd: Åländska studerande kan ansöka om studiestöd via Ålands arbetsmarknads- och studietjänstmyndighet (AMS) när de har fyllt 17 år.

Ansökan och antagning

I den samäländska elevantagningen ingår ansökan till Ålands lyceum, Ålands yrkesgymnasium och Ålands folkhögskola.

Vem kan söka?

Alla som har ett avgångsbetyg från en grundskola har rätt att söka till utbildning på gymnasienivå på Åland. Den som saknar ett avgångsbetyg från grundskolan eller har svårtolkat examensbetyg från ett annat land kan ansöka om studieplats via ett prövningsförfarande.

Den sökande ansöker om studieplats i en betygskvot eller i en individuell kvot. Man har möjlighet att söka till tre (3) olika utbildningsalternativ. Samtliga tre valda utbildningsalternativ ska ingå i samma kvot.

Om det under den ordinarie antagningsomgången saknas behöriga sökande till studieplatser i betygskvoten (i första, andra eller tredje hand) överförs studieplatserna till den individuella kvoten. Om det saknas behöriga sökande till studieplatser i den individuella kvoten (i första, andra eller tredje hand) överförs studieplatserna till betygskvoten. På basis av ansökningshandlingarna får de sökande antagningspoäng enligt nedan beskrivna beräkningsgrunder. Antagningen sker på basis av sökandes sammanlagda antagningspoäng. Ett urval görs bland alla behöriga sökande om inte alla sökande kan erhålla studieplats.

Inom vissa branscher kan det finnas krav på hälsotillstånd hos dem som ska verka inom ett yrke. Om en sökandes hälsa eller funktionsförmåga är försvagad, ska det utredas om det finns speciella krav som är fastställda i de utbildningar som den sökande är intresserad av. Närmare beskrivning kring hälsomässiga förutsättningar för att genomföra en utbildning finns på <https://studieinfo.fi/wp/yrkesutbildning/sokandes-halsotillstand>. Sökande till Ålands lyceum med annat modersmål än svenska ska intyga sina språkliga färdigheter i svenska. Läs mer på sid. 10.

Hur söker man?

Ansökan om studieplats görs via webbansökan som finns på adressen <https://www.gymnasium.ax/ansokan-och-antagning>. På Åland gör elever som går i årskurs 9 ansökan tillsammans med sin elevhandledare.

Ifall man inte har möjlighet att göra ansökan via webbansökan kan man kontakta antagningshandläggare på tel. +358 18 536 507.

Ansökan och behörighet till studieplats i betygskvoten

Den som har ett avgångsbetyg eller motsvarande från grundskolans allmänna lärokurs söker i betygskvoten. Urvalet sker på basis av sökandes avgångsbetyg eller motsvarande betyg från grundskolan och de eventuella tilläggfaktorer som ingår i urvalsprocessen, se sid. 10.

Den som har ett svårtolkat examensbetyg från ett land utanför Norden, ansöker om studieplats i betygskvoten via ett prövningsförfarande.

Ansökan och behörighet till studieplats i den individuella kvoten

Den som har ett avgångsbetyg från grundskola på Åland, i Finland eller i övriga nordiska länder, som innehåller anpassade lärokurser utifrån en individuell plan söker i den individuella kvoten. Urvalet till studieplats sker på basis av sökandes avgångsbetyg eller motsvarande betyg och de eventuella tilläggfaktorer som ingår i urvalsprocessen, se sid. 10.

Behörig att söka i den individuella kvoten vid Ålands lyceum är sökande med anpassad lärokurs i praktiska läroämnen från grundskolan på Åland, i Finland eller i övriga nordiska länder.

Behörig att söka studieplats i den individuella kvoten vid Ålands yrkesgymnasium eller Ålands folkhögskola via ett prövningsförfarande är personer som saknar avgångsbetyg från grundskolan, som har skiljebetyg, ett ofullständigt betyg (t.ex. saknar vitsord i alla 16 ämnen i sitt slutbetyg).

Personer med avgångsbetyg från grundskolan kan p.g.a. särskilt motiverade skäl söka studieplats inom yrkesinriktad specialundervisning.

Försöksansökan

Under perioden 8.1–24.1.2020 är webbansökan öppen för försöksansökan så att man ska kunna bekanta sig med utbildningsutbudet och det webbaserade ansökningsformuläret. Inga ansökningar som görs under försöksperioden sparas till den egentliga ansökningsperioden.

Ämnesvalskort för ansökan till Ålands lyceum

Sökande till Ålands lyceum ska utöver det sedvanliga ansökningsförfarandet fylla i ett ämnesvalskort. Grundskolornas elevhandledare ombesörjer detta för eleverna i årskurs 9. Övriga sökande ska lämna in kortet till kansliet på Ålands lyceum, senast måndagen 16.3.2020 kl.15.00.

Ämnesvalskortet hittar du på www.gymnasium.ax och på antagningskansliet, Neptunigatan 21.

Särskilda krav

För att erhålla studieplats vid Ålands lyceum ska sökande uppnå i medeltal minst vitsordet 7,0 på avgångsbetyget från grundskolans allmänna lärokurs i ämnena svenska, engelska, matematik, historia och samhällskunskap. Ifall sökande endast har ett vitsord i ämnena historia och samhällskunskap gäller detta vitsord för båda ämnena och räknas således två gånger. Medeltalsgränsen gäller både sökande i betygskvoten och den individuella kvoten.

För att kunna välja HUTH-alternativet inom yrkesprogrammen ska studerande uppnå i medeltal minst vitsordet 7,0 på avgångsbetyget från grundskolan i ämnena svenska, engelska, matematik, historia och samhällskunskap. Läs mer om HUTH på sid. 20.

Bilagor

Följande bilagor måste finnas med i ansökan (skicka kopior, inte original):

- avgångs- eller skiljebetyg från grundskolan (eller annan motsvarande skola). OBS! För den som går årskurs 9 i en åländsk eller fastländsk grundskola kommer skolan att skicka in slutvitsord direkt.
- betyg från andra kurser/utbildningar som kan ge tilläggspoäng (se avsnittet Poängberäkning, sid. 9–10)
- eventuella arbetsintyg
- eventuella intyg över kunskaper i svenska (se avsnittet Språkintyg på sid. 10).
- eventuella övriga betyg eller intyg (till exempel vitsordshöjningar eller läkarintyg ifall det har betydelse).

Datum för inlämning av betyg inklusive ev. bilagor för sökande som går ut grundskolan våren 2020 är 5.6.2020. Grundskolan skickar in betygsuppgifterna direkt till Ålands gymnasiums antagningskansli.

Datum för inlämning av betyg inklusive eventuella bilagor (arbetsintyg och andra intyg) för sökande som gått ut grundskolan tidigare år, är 6.4.2020.

Kompletterande intyg (arbetsintyg och andra intyg som uppkommit efter 6.4.2020) ska lämnas till Ålands gymnasiums antagningskansli senast den 15.5.2020. Höjt grundskolevitsord ersätter det gamla vitsordet.

Ansökningsalternativ

De utbildningsalternativ som ingår i den sam-åländska antagningen finns uppräknade på sid. 13 i broschyren. Där finns också ansökningskoder för alla alternativ.

Omprioritering av utbildningsalternativen efter ansökningstidens utgång tillåts endast då den sökande inte uppfyller medeltalskravet till Ålands lyceum. I detta fall flyttas andrahandsalternativet automatiskt upp till förstahandsalternativ.

Besked om antagningen med svarskrav

Besked om antagningen med svarskrav skickas per brev senast 15.6.2020. I brevet ges anvisningar om hur studieplatsen bekräftas och hur reservantagningen går till ifall den sökande inte fått sitt högst prioriterade ansökningsalternativ.

I antagningsbeskedet med svarskrav ser du om du är antagen, reservplacerad eller struken. **OBS! Om du blivit antagen eller reservplacerad måste du svara för att behålla din plats.**

I ditt antagningsbesked står utbildningarna i samma ordning som du rangordnade dem i din anmälan. Du kan inte ändra ordningen på dina utbildningsalternativ när du svarar på ditt antagningsbesked.

Om du är reservplacerad på ett utbildningsprogram som du prioriterat högre i din anmälan och blivit antagen på ett utbildningsprogram du prioriterat lägre, måste du tänka igenom om du fortfarande vill kvarstå som reserv till de högre prioriterade utbildningsprogrammen. **OBS!** Du stryks från de utbildningsprogram som du prioriterat lägre i din anmälan om du blivit antagen till ett högre prioriterat ansökningsalternativ.

Svarsbeskedet ska vara myndigheten Ålands gymnasiums antagningsenhet tillhanda senast 29.6.2020 kl.15:00. Observera att poststämpeln inte beaktas. Svarsbesked som inkommer efter nämnda tidpunkt beaktas inte och sökande stryks från samtliga utbildningsprogram. Den ordinarie antagningsomgången avslutas 29.7.2020.

Om det därefter finns lediga studieplatser inleds en andra antagningsomgång för sökande utan studieplats som pågår 1–5.8.2020. Nya ansökningar riktas till samäländsk elevantagning, som administrerar antagningen till eventuella lediga studieplatser. I den andra antagningsomgången är alla lediga studieplatser tillgängliga att sökas. Urvalet sker i enlighet med gällande poängberäkningssystem. Den andra antagningsomgången gäller även personer som sökt enligt provning och är utan studieplats. Från och med 6.8.2020 ansvarar respektive mottagande skola för antagning till lediga studieplatser i skolan. Antagningen sker i enlighet med fastställda antagningskriterier.

Ansökningstid

Ansökan om studieplats görs via webbansökan som finns på www.gymnasium.ax/ansokan-och-antagning. På Åland gör elever som går i årskurs 9 ansökan tillsammans med sin elevhandledare.

Ifall man inte har möjlighet att göra ansökan via webbansökan kan man kontakta antagningshandläggaren på tel. +358 18 536 507.

För ansökan som görs på ansökningsblankett gäller att den ska vara poststämplad senast 6.4.2020. Blanketten kan också lämnas in på Neptunigatan 21 före kl 16.00 den 6.4.2020.

För antagning enligt provning gäller samma tidtabell.

Grunder för antagning

Den sökande ansöker om studieplats i en betygskvot eller i en individuell kvot utgående från sin utbildningsbakgrund.

Poängberäkning

Antagningen till de olika utbildningsprogrammen sker på basis av sammanlagda antagningspoäng. Poäng ges enligt följande:

1. Intresse 0 eller 2 poäng
2. Kön 0 eller 2 poäng
3. Medeltal 0–9 poäng
4. Programvisa vitsord 1–9 poäng
5. Grundskolepoäng 0 eller 2 poäng
6. Språkpoäng 0–0,9 poäng
7. Tilläggs-poäng 0–4 poäng
8. Urvalsprov 1–10 poäng

OBS! Sammanlagt högst fyra (4) poäng får räknas för grundskolepoäng och tilläggs-poäng.

Den maximala poängsumman, utan s.k. könspoäng och poäng för urvalsprov är 24,9.

Så här kan man räkna ut sina poäng

1. Intresse

Två (2) intressepoäng fås för förstahandsval.

2. Kön

Två (2) könspoäng fås om färre än 30 % av förstahandssökandena till den aktuella utbildningen tillhör samma kön som den sökande.

3. Medeltal

Medeltalet räknas ut på basis av vitsorden i följande ämnen på ditt avgångsbetyg från grundskolan: svenska, matematik, biologi (med miljölära), geografi, fysik, kemi, religions- eller livsåskådningskunskap, historia, samhällskunskap, musik, bildkonst, slöjd, hemkunskap, hälsokunskap, idrott och engelska.

Eventuella tillvalsämnen räknas inte in i medeltalet. Om en sökande har två vitsord i ett ämne (t.ex. teknisk respektive textilslöjd) ska medeltalet av dessa vitsord räknas och anges som det närmast uppåt avrundade heltalet.

Ifall en sökande har endast ett vitsord i ämnena historia och samhällskunskap gäller detta vitsord för båda ämnena och räknas således två gånger.

Det uträknade medeltalet översätts till poäng enligt följande skala:

Medeltal	poäng
5,50–5,99	2 poäng
6,00–6,49	3 poäng
6,50–6,99	4 poäng
7,00–7,49	5 poäng
7,50–7,99	6 poäng
8,00–8,49	7 poäng
8,50–8,99	8 poäng
9,00–.....	9 poäng

4. Programvisa vitsord

För varje utbildningsprogram finns två–fem ämnen, vilkas medelvärde ger poäng enligt följande skala:

Medeltal Poäng

5,50–6,49	2 poäng
6,50–7,24	3 poäng
7,25–7,74	4 poäng
7,75–8,24	5 poäng
8,25–8,74	6 poäng
8,75–9,24	7 poäng
9,25–9,74	8 poäng
9,75–.....	9 poäng

Vilka dessa ämnen är framgår för varje program eller linje av tabellen på sid. 12.

De programvisa vitsorden förändras från och med den samåländska elevantagningen år 2021.

5. Grundskolepoäng

Två (2) poäng fås om den sökande har gått ut grundskolan under de tre senaste åren, dvs. 2018, 2019 och 2020.

6. Språkpoäng

Sökande får poäng enligt erhållet vitsord för A2-språk eller B-språk där det högsta vitsordet gäller om eleven valt två språk. Poäng ges enligt följande skala:

VITSORD	POÄNG
5–6	0,3 poäng
7–8	0,6 poäng
9–10	0,9 poäng

7. Tilläggs-poäng

En sökande kan få tilläggs-poäng för tilläggsutbildning efter grundskolan eller för arbetserfarenhet som sökande erhållit i arbetsförhållande efter grundskolan eller efter att sökande fyllt 16 år. Arbetspraktik som avses i LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet likställs här med arbete som sker i arbetsförhållande.

Maximalt antal tilläggs-poäng är fyra (4).

- Ålands folkhögskola eller motsvarande utbildning omfattande ett läsår ger två (2) poäng och minst sex (6) månaders slutförda studier på Ålands folkhögskola eller motsvarande ger en (1) poäng
- Minst sex månaders förberedande yrkesutbildning eller motsvarande ger två (2) poäng
- Minst sex månaders arbetsfarenhet ger (1) poäng och minst 12 månaders arbetsfarenhet ger två (2) poäng
- Ungdomsprojekt eller motsvarande omfattande minst sex månader ger en (1) poäng.

Vid uträkning av arbetsfarenheten beaktas endast arbetsperioder som varat minst en månad utan avbrott. I deltidsarbete motsvarar arbete om 150 timmar för samma arbetsgivare en månads arbetsfarenhet. Arbetsfarenhet ska verifieras med intyg och kan beaktas t.o.m. sista datum för inlämnande av kompletterande betyg och intyg. Observera att man inte får räkna mer än fyra (4) poäng sammanlagt för grundskolepoäng och tilläggs-poäng!

En ändring i poängräkningssystemet planeras till antagningen 2021. Vid ansökan till Ålands yrkesgymnasium och Ålands folkhögskola beräknas då medeltalet för de programvisa vitsorden på avgångsbetyget i ämnena gymnastik och idrott, bildkonst, slöjd, hemkunskap och musik. De programvisa vitsorden för antagning till Ålands lyceum ses över till antagningen 2021.

8. Urvalsprov

Den mottagande skolan kan ordna urvalsprov. Provet poängsätts enligt skalan 1–10. Poängen läggs till övriga poäng. Om provet bedömts med en poäng (1) beaktas det som underkänt vilket betyder att den sökande inte kan antas till utbildningen i fråga. Även den som uteblivit från urvalsprovet diskvalificeras från sökt utbildning. Alla första- och andrahandssökande skall kallas till urvalsprovet.

Tredjehandssökande kallas till urvalsprovet enligt rangordning såvida det finns lediga platser till programmet i fråga. Den sökandes språkfärdigheter bedöms inte i urvalsprovet. Vid antagning 2020 anordnas urvalsprov under vecka 17 till Social- och häl-

sovårdsprogrammet vid Ålands yrkesgymnasium. Studiehandledaren kan ge närmare information.

Ordningsföljd vid lika poängtal

Om flera sökande erhåller samma poängsumma avgörs ordningsföljden mellan de sökande enligt följande:

1. den som har prioriterat utbildningen högst har företräde
2. poäng för eventuellt urvalsprov
3. den som fått köns-poäng har företräde
4. medelvärdet av de programvisa vitsorden
5. medeltalet av de betygsvitsord som anges under "medeltal"

Om ovan beskrivna rangordning inte räcker till för att skilja åt sökande med samma poängtal avgör Ålands gymnasiums styrelse eller Ålands folkhögskolas direktions i vilken ordning de sökande med samma poängtal antas.

Språkintyg

Sökande till Ålands lyceum som inte har svenska som modersmål ska påvisa tillräckliga färdigheter att använda svenska i tal och skrift genom att till ansökan bifoga intyg över godkända prestationer i samtliga delprov i den allmänna språkexamen i svenska på minst nivå 3 (B1) eller intyg över godkända prestationer på minst nöjaktig nivå i provet i muntlig och skriftlig färdighet i svenska vid språkexamina för statsförvaltningen.

Sökande som har ett avgångsbetyg från en svensk-språkig grundskola, eller avlagt lärokursen i svenska som A-språk eller svenska som andra språk med minst vitsordet 7 behöver inte uppvisa intyg över tillräckliga språkfärdigheter.

Betygsuppgifter

Betygsuppgifter om grundskolelever lämnas direkt från respektive skola. Andra sökande än elever vid de åländska och fastländska skolorna med avgångsbetyg från tidigare år bifogar sitt avgångsbetyg vid ansökan, senast den 6.4.2020.

Betygsuppgifter från andra länder än från de nordiska länderna ska vara översatta till svenska

av en auktoriserad translator. Intyg över uppnådda språkfärdigheter ska lämnas inom ansökningstidens utgång.

Antagning enligt prövning

I antagningssystemet ingår ett provningsförfarande. Provningsförfarandet syftar till att pröva om en sökande har förutsättningar att utifrån sin förmåga och sina särskilda behov avlägga examen eller förvärva kunnandet. Urvalskriterierna utformas på ett sätt som ger en objektiv bedömning av förutsättningarna och beaktar likabehandlingsprincipen.

Behörig att söka en studieplats i betygskvoten via ett provningsförfarande är en person som har ett svårtolkat avgångsbetyg från ett land utanför Norden. Provningsförfarandet till Ålands lyceum förutsätter att sökande har tillräckliga språkkunskaper, se Språkintyg sid. 10.

Behörig att söka en studieplats i den individuella kvoten vid Ålands yrkesgymnasium eller Ålands folkhögskola via ett provningsförfarande är en person som saknar vitsord i alla 16 ämnen på sitt slutbetyg, har ett skiljebetyg eller har motsvarande betyg över delvis avklarad grundskoleutbildning på Åland, i Finland eller i övriga nordiska länder.

En person med verbal bedömning från undervisningsform med förlängd läroplikt söker via provning till yrkesträningssystemet.

Poängberäkningen för sökande enligt provning görs utifrån sammanräkningen av poängtalet för följande variabler:

1. Intresse 0 eller 2 poäng
2. Tilläggs-poäng 0–4 poäng
3. Provningsförfarande 0–18 poäng

Den maximala poängsumman är 24 poäng.

Ålands lyceum prövar den sökandes kunskaper i läroämnena svenska, matematik och engelska i förhållande till den kunskapsnivå en sökande har som har genomgått grundskolans lärokurs åk 9. Kunskaperna i varje läroämne bedöms med 0–6 poäng. Sammantaget ger provningsförfarandet 0–18 poäng.

Ålands yrkesgymnasium verkställer provningsförfarandet dels genom en bedömning av lämpligheten till yrket och dels genom ett test i det läroämnesvisa kunnandet i svenska, matematik och engelska. Lämpligheten för yrkesområdet och det läroämnesvisa kunnandet bedöms vardera med 0–9 poäng. Sammantaget ger provningsförfarandet 0–18 poäng.

I bedömningen av det läroämnesvisa kunnandet i svenska, engelska och matematik, tilldelas varje läroämne 0–3 poäng i provningsförfarandet till ett yrkesområde. Den sökande tilldelas 1 poäng om stöd och handledning förutsätts för att klara testen eller uppgifterna, 2 poäng om den sökande klarar testet eller uppgifterna med viss handledning och 3 poäng om den sökande har förmåga att och intresse att självständigt lösa testen eller uppgifterna i provningssituationen.

Ålands gymnasium fastställer de test som ska användas för att pröva kunnandet i svenska, matematik och engelska inför antagning till Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium. Det läroämnesvisa kunnandet i svenska, matematik och engelska prövas i ett särskilt testförfarande till yrkesträningssystemet. Ålands gymnasium fastställer även vilka kompetenser som ska prövas vid bedömningen av lämpligheten för yrket samt de test som används för att pröva lämpligheten.

Ålands folkhögskola fastställer de test som skolan finner nödvändiga inför provningssituationen. Den sökande kallas till provning i sina samtliga val, till den skola/de skolor som personen sökt.

Styrelsen för Ålands gymnasium och direktionen för Ålands folkhögskola meddelar resultatet av provningsansökan skriftligen.

Styrelsen för Ålands gymnasium och direktionen för Ålands folkhögskola meddelar resultatet av provningsansökan skriftligen.

Programvisa vitsord

UTB. PROGRAM/LINJE	KOD	Svenska	Matematik	Biologi	Geografi	Fysik	Kemi	Religions-/livsåsättningskunskap	Historia	Samhällskunskap	Musik	Bildkonst	Slöjd	Hemkunskap	Idrott	Engelska
Ålands lyceum	AG	X	X						X	X						X
Ålands yrkesgymnasium	AYG															
Maskin- och produktionsteknik	ET		X			X							X			X
Byggbranschen	BT		X			X							X			X
Bilbranschen	FTT		X			X							X			X
El- och automationsbranschen			X			X							X			X
Husteknik			X			X							X			X
Hår- och skönhetsbranschen	FR						X					X	X		X	X
Restaurang- och cateringbranschen	HR		X				X					X		X		X
Affärsverksamhet	FE	X	X													X
Informations- och kommunikationsteknik	DAT		X			X						X				X
Sjöfart	SJ		X			X							X			X
Social- och hälsovårdsbranschen	NVA										X*)	X*)	X*)	X*)	X*)	
Pedagogisk verksamhet och handledning	SOS	X						X		X						X
ÖVRIG UTBILDNING																
Ålands folkhögskola	AFHS															
NYAlinjen	NL	X									X*)	X*)	X*)	X*)	X*)	

*) Medeltalet av de tre högsta vitsorden beaktas

Om en sökande har två vitsord i ett ämne (t.ex. teknisk respektive textilslöjd) skall medeltalet av dessa vitsord räknas och anges som det närmast uppåt avrundade heltalet. Ifall en sökande har endast ett vitsord i ämnena historia och samhällskunskap gäller detta vitsord för båda ämnena och räknas således två gånger.

De programvisa vitsorden förändras från och med antagningen år 2021.

Samäländsk elevantagning

Ansökningskoder för skolor och utbildningsalternativ 2020

SKOLA Program/Linje	Skolkod	Utb. kod	Antal platser	
			Totalt	Därav individuell kvot
Ålands folkhögskola	0890			
Nya linjen		NL	40	8
Ålands lyceum	0850			
Allmänbildande gymnasieutbildning		AG	160	2
Ålands yrkesgymnasium Yrkesutbildning	0810			
Maskin- och produktionsteknik		VPT	15	2
Byggbranschen		BT	15	2
Bilbranschen		FTT	15	2
El- och automationsbranschen		ET	15	2
Husteknik		VVS	15	2
Hår- och skönhetsbranschen		FR	5	1
Hotell-, restaurang- och cateringbranschen		HR	16	2
Affärsverksamhet		FE	20	2
Informations- och kommunikationsteknik		DAT	16	1
Sjöfart		SJ	36	6
Pedagogisk verksamhet och handledning		SOS	18	4
Social- och hälsovårdsbranschen		NVA	20	2
Ålands yrkesgymnasium Yrkesinriktad specialundervisning	0810			
Restaurang och catering		YSK	4	4
Fastighetsskötsel		YST	6	6
Lokalvård		YSH	4	4
Yrkesträningsprogrammet		YTP	8	8

Sista ansökningsdatum

6.4.2020

Webbansökan

<https://ansokan.gymnasium.ax>

Kontaktuppgifter

Information om Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium finns på www.gymnasium.ax.

Antagningshandläggare kan nås på tfn +358 18 536 507.

E-post skickas till antagning@gymnasium.ax.

Antagningskansliet finns på Neptunigatan 21.

Information om Ålands folkhögskola finns på www.afhs.ax.

Ålands lyceum

Vid Ålands lyceum ges allmänbildande gymnasieutbildning. Utbildningens uppgift är att ge helhetsmässiga kunskaper och färdigheter som förbereder de studerande för högskolestudier eller andra på gymnasieutbildning baserade studier. Slutförda studier leder till en allmänbildande gymnasieexamen. I den ingår ett gymnasieexamensbetyg och ett studentexamensbetyg.

Utbildningen omfattar individuella studieprogram inom olika inriktningar. Oavsett inriktning blir du väl förberedd för högskolestudier. Inriktningen hälsa och idrott och den naturvetenskapliga inriktningen väljs inför det första läsåret. Estetisk och humanistisk-samhällsvetenskaplig inriktning väljs inför det andra läsåret.

Estetisk inriktning

Är du intresserad av att dansa, uttrycka dig musikaliskt eller genom bild och form?

Inom den estetiska inriktningen ges du möjlighet att fördjupa och utveckla

- dina kunskaper och konstnärliga färdigheter i bildkonst, dans eller musik
- dina förutsättningar och ditt intresse för fortsatta studier inom konst- och kulturvetenskaper

För att kunna välja fördjupning inom dans eller musik inför årskurs två måste du vara elev vid Ålands musikinstitut under det första läsåret i lyceet. Du måste också ha uppnått den färdighetsnivå som musikinstitutet kräver. Inträdesprov till musikinstitutet anordnas årligen i april–maj.

Humanistisk-samhällsvetenskaplig inriktning

Är du intresserad av språk, kultur eller kanske demokrati- och samhällsfrågor?

Inom den humanistisk-samhällsvetenskapliga inriktningen ges du möjlighet att fördjupa och utveckla

- dina kunskaper i filosofi, historia, hälsokunskap, psykologi, religion eller livsåskådning, samhällskunskap och språk
- dina förutsättningar och ditt intresse för fortsatta studier inom humanistiska och samhällsliga vetenskaper

Inriktning hälsa och idrott

Är du intresserad av motion, kost och träning?

Inom inriktningen hälsa och idrott ges du möjlighet att fördjupa och utveckla

- dina kunskaper och din medvetenhet om idrottens betydelse för det fysiska, psykiska och sociala välbefinnandet
- dina kunskaper om förebyggande hälsoarbete
- dina förutsättningar och ditt intresse för fortsatta studier inom hälsa och idrott

Du ges också möjlighet till specialidrott dvs. träning under skoltid förutsatt att du uppfyller de krav som din idrottsförening och Ålands Idrott ställer.

Naturvetenskaplig inriktning

Är du intresserad av matematik, naturens lagar och krafter, miljöfrågor eller att laborera i fysik och kemi?

Inom den naturvetenskapliga inriktningen ges du möjlighet att fördjupa och utveckla

- dina kunskaper i biologi, fysik, geografi, kemi och matematik
- dina förutsättningar och ditt intresse för fortsatta studier inom naturvetenskap, medicin och teknik

Utbildningens innehåll och omfattning

Den allmänbildande gymnasieutbildningen ordnas i kursform. En kurs omfattar tre 75 minuters lektioner per vecka under ca åtta veckor. Utbildningens hela lärokurs omfattar minst 75 kurser. Studietiden är tre år men kan vid behov förlängas till fyra år.

En del kurser är obligatoriska, andra är valfria. Antalet obligatoriska och valfria kurser varierar beroende på vald inriktning. De obligatoriska kurserna ger studerande en bred allmänbildning.

Med beaktande av de studerandes behov och intresse ger de valfria kurserna möjlighet till fördjupning inom olika ämnesområden.

Högskolor, universitet och framtida arbetsliv kräver egen drivkraft, kritiskt förhållningssätt och förmåga att kommunicera. I den allmänbildande gymnasieundervisningen får de studerande träna och utveckla dessa färdigheter.

Undervisningen vid lyceet är idag till stora delar digital och även studentexamensproven skrivs på dator. Därför måste studerande som antas till Ålands lyceum medta bärbar dator. Läs mer om val av dator på www.gymnasium.ax/ansokan-och-antagning.

Obligatoriska och valfria kurser

Antalet obligatoriska och valfria kurser varierar beroende på vald inriktning. På alla inriktningar förutom hälsa och idrott ska du utöver de obligatoriska kurserna också välja ett antal fördjupade

inriktningskurser. I läroplanen på skolans webbplats www.gymnasium.ax/alands-lyceum finns beskrivet hur kurserna fördelas över studietiden för de olika inriktningarna.

Läroämnen	Obligatoriska kurser	Valfria kurser ¹	Läroämnen	Obligatoriska kurser	Valfria kurser ¹
Svenska och litteratur	6	3	Religion/livsåskådning	2	4
Engelska	6	3	Filosofi	2	2
Finska, A-språk ²⁾	6	3	Psykologi	1	4
Finska, A2-språk ²⁾	7	3/10	Historia	3/4	3/2
Finska, B-språk ²⁾	8	1/9	Samhällskunskap	4	1
Franska ²⁾	8	3/11	Idrott	4	3
Ryska	8	8	Hälsokunskap	1/3	2/0
Spanska ²⁾	8	1/9	Hälsa och idrott	0/6	
Tyska ²⁾	8	3/11	Bildkonst ⁴⁾	1/9	7/1
Matematik, kort kurs ³⁾	6	2	Musik ⁴⁾	0/8	8
Matematik, lång kurs ³⁾	10	3	Teater och drama ⁴⁾	0	6
Fysik, kort kurs ³⁾	1	1	Informationsteknik		4
Fysik, lång kurs ³⁾	0/6	2	Lärandestrategi	1	
Kemi, kort kurs ³⁾	1	1	Temastudier		3
Kemi, lång kurs ³⁾	0/3	2	Fritt valda kurser ⁵⁾		
Biologi	2	3			
Geografi	1	3			

- Minimiantalet valfria kurser som skolan erbjuder. Antalet kan variera från år till år.
- Förutom engelska ska minst ett främmande språk (finska, franska, spanska eller tyska) ingå i studierna. Studerande på inriktningen hälsa och idrott kan endast välja mellan finska (A2 -eller B-språk) eller tyska.
- Studerande läser antingen kort eller lång lärokurs i matematik. Studerande som siktar på högskolestudier inom det naturvetenskapliga, medicinska eller tekniska området bör läsa lång lärokurs i fysik, kemi och matematik från och med årskurs 1.
- Studerande på estetisk eller humanistisk-samhällsvetenskaplig inriktning ska utöver den obligatoriska kursen i bildkonst välja ytterligare en valfri kurs inom bildkonst, musik eller teater och drama.
- Kurser som inte hör till timfördelningens obligatoriska och valfria kurser, ex. kurser för ledarledda fritidsaktiviteter. Utbudet varierar från år till år.

Vidareutbildning

En allmänbildande gymnasieexamen ger en god grund för vidare studier. Den ger behörighet för såväl akademiska som yrkesinriktade studier både nationellt och internationellt.

Tillägg till ansökan

Den som söker till Ålands lyceum ska också fylla i ett ämnesvalskort. Se sid. 7 för närmare information.

Kontaktuppgifter

Rektor: Marcus Koskinen-Hagman,
e-post: marcus.koskinen-hagman@gymnasium.ax
Tel: +358 18 536 301

Studiehandledare: Anne-Git Elling,
e-post: anne-git.elling@gymnasium.ax
Tel: +358 18 536 304

Studiehandledare: Anna Levander,
e-post: anna.levander@gymnasium.ax
Tel: +358 18 536 305

Studiehandledare: Jenny Polviander,
e-post: jenny.polviander@gymnasium.ax
Tel: +358 18 536 303

Besöksadress: Västra skolgatan 2.
Postadress: PB 74, 22101 Mariehamn.
Tel. +358 18 536 300

Informationstillfälle vid Ålands lyceum

Ålands lyceum håller informations-
tillfälle för vårdnadshavare
29.1.2020 kl. 19.00 i hörsalen, ingång
via den östra entrén.

Ålands yrkesgymnasium

Yrkesutbildningen på Åland tar sikte på områden inom arbetslivet som har naturliga utvecklingsmöjligheter i samhället. Utbildningens innehåll och kunskapssyn skall ge de studerande förutsättningar att själva kunna delta i skapandet av arbetsplatser. Yrkesutbildningen efter grundskolan skall vara mångsidig och bred, ge valfrihet och flexibilitet och förbereda för företagsamhet, hållbar utveckling och livslångt lärande. Dessutom skall den kunna svara mot olika studerandes varierande behov och förutsättningar.

Informationstillfällen vid Ålands yrkesgymnasium

Ålands yrkesgymnasium håller informationstillfällen för vårdnadshavare och övriga intresserade enligt följande:

måndag 3.2.2020 sjöfart

tisdag 4.2.2020 teknik, frisör och specialundervisning

onsdag 5.2.2020 närvårdare och barnledare

torsdag 6.2.2020 kock/servitör, merkonom och datanom

Yrkesutbildning

Utbildningens omfattning anges i kompetenspoäng (kp). En treårig grundläggande yrkesutbildning omfattar 180 kp som normalt klaras av på 3 år. Den studerandes genomsnittliga arbetsinsats är 40 timmar per vecka. I den tiden ingår schemalagd undervisning och lärande i arbete (LIA) samt den studerandes självständiga arbete. Fördelningen mellan utbildningsprogrammets examensdelar framgår av programbeskrivningarna i broschyren.

Yrkesämnena

Yrkesinriktade examensdelar är de "karaktärsämnena" som ger utbildningsprogrammen sin särskilda yrkeskaraktär. Skolans styrelse, rektor och biträdande rektorer tillsammans med lärarkåren ansvarar för att det materiella innehållet uppfyller kraven på yrkeskunskande och att ämnesinnehållet utvecklas och förändras i takt med tiden.

Gemensamma ämnen

I de gemensamma examensdelarna ingår de ämnen som finns i alla program och som skall stödja yrkeskunskandet och samtidigt bilda en bas för fortsatta studier.

Dessa är svenska, engelska, finska/spanska, verksamhet i den digitala miljön, matematik och tillämpad matematik, fysikaliska och kemiska fenomen och tillämpningen av dem, att verka i samhället och miljön, att verka i arbetslivet, färdigheter i studie- och karriärsplanering, företagsamhet och företagsinriktad verksamhet, upprätthållande av arbetsförmåga och välbefinnande samt främjande av hållbar utveckling.

Lärande i arbete (LIA) och yrkesprov

En del av undervisningen inom de yrkesinriktade examensdelarna sker som lärande i arbete (inläring i arbete). Detta innebär att utbildningen sker på en arbetsplats för att bättre motsvara arbetslivets krav och förväntningar. Syftet är att höja utbildningens kvalitet och öka samarbetet med näringslivet.

Varje yrkesinriktad examensdel bedöms avslutningsvis med ett yrkesprov. Vid yrkesprovstillfället visar den studerande att hen har det kunnande som krävs och blir bedömd efter sina prestationer. Yrkesprovet bedöms av både arbetslivet och av en lärare.

Språkprogram

Inom Ålands yrkesgymnasium erbjuds finska och spanska som B3-språk (nybörjarspråk). Den som väljer HUTH-studier kan inte välja finska och/eller spanska enligt språkprogrammet.

Den högskoleförberedande utbildningshelheten HUTH

Sökande till Ålands yrkesgymnasium kan välja att ersätta delar av sina studier med en högskoleförberedande utbildningshelhet (HUTH). Helheten omfattar 30 kurser enligt Ålands lyceums läroplan.

I utbildningshelheten ingår följande kurser:

Svenska	7 kurser
Engelska.....	7 kurser
Matematik.....	8 kurser
Samhällskunskap.....	4 kurser
Fysik.....	2 kurser
Geografi	1 kurs
Kemi	1 kurs

Läsåret är indelat i fem perioder. Studerande läser två perioder HUTH under det första och andra läsåret. Under det tredje läsåret läses en period HUTH. Totalt ingår fem perioder med HUTH-studier under studietiden. Den som studerar till grundexamen inom sjöfart eller social- och hälsoområdet har inte möjlighet att välja den högskoleförberedande utbildningshelheten.

Varje HUTH-period består av sex kurser som undervisas tre 75-minuters lektioner i veckan. Studietakten är hög och kräver mycket goda studievänor

och läsläsningrutiner samt intresse och motivation för teoretiska studier.

Efter att ha slutfört kurserna i fråga kan den studerande välja att delta i studentexamensprov och står då själv för de kostnader som Studentexamensnämnden uppbär. Studentexamensprov ordnas årligen vid Ålands lyceum enligt det regelverk som Studentexamensnämnden och skolans ledning anger.

HUTH ger en bra kunskapsgrund för högskolestudier och därutöver särskilda behörigheter, som ofta krävs för högskolestudier i Sverige, enligt följande: svenska 3, engelska 6, matematik 3b, naturkunskap 2 samt samhällskunskap 2. Vilka kurser som ingår i HUTH kan justeras om det sker ändringar i Studentexamensnämndens regelverk eller behörighetskraven i Sverige.

För att kunna välja HUTH-alternativet inom yrkesprogrammen måste den sökande på avgångsbetyget från grundskolan i medeltal ha minst 7,0 i ämnena svenska, engelska, matematik, historia och samhällskunskap.

Gymnasieexamen inom

Byggbranschen

Inom utbildningsprogrammet för byggbranschen får du lära dig arbeta med nybyggnad, underhåll och reparationer. Det är ett program för dig som vill arbeta med utmanande konstruktionsprojekt. Inom utbildningen får du lära dig t.ex. formsättning, armering, betong-, kakel-, stom- och takarbeten. Du får vara med om hela byggprocessen med kund-kontakter, planering, byggnadstillstånd och uppförande av kompletta byggnader.

Du kommer inom yrkesämnena att få läsa

- grundläggningsarbeten
- arbeten i stomskedet
- avslutande arbeten inomhus
- ytterbeklädnads- och takarbeten
- byggnadsrenovering

Gymnasieexamen inom

Bilbranschen

Inom bilbranschen får du lära dig avancerad branschteknik. Det är ett program för dig som har ett starkt intresse för motorer och tycker om att lösa tekniska problem. En del av utbildningstiden är avsatt för fordonsel och elektronik. Under studietiden har du möjlighet att välja yrkeskompetens för chaufför som valbart ämne.

Du kommer inom yrkesämnena att få läsa

- bil- och motorcykelservice
- bilreparation
- arbeten med bilens säkerhetsutrustning
- arbeten med bilens tillägsutrustning
- arbeten som kräver spetskompetens
- grundläggande yrkeskompetens inom transportbranschen

Biträdande rektor, Kim Gylling,
Tel: +358 18 536 501
E-post: kim.gylling@gymnasium.ax

Arbetsmöjligheter

Som husbyggare kan du arbeta inom det privata näringslivet med att bygga eller renovera hus, men även inom den offentliga sektorn finns arbetsuppgifter för husbyggare. Du kan också arbeta med underhåll av fastigheter eller bli försäljare inom branschen. Utbildningen ger breda baskunskaper för olika uppgifter inom branschen

- inriktning karosseri eller lackering, fordons- och transportprogrammet vid Westerlundska gymnasiet i Enköping
- inriktning lastbil och mobila maskiner, fordons- och transportprogrammet vid Westerlundska gymnasiet i Enköping

Arbetsmöjligheter

Som fordonsmekaniker kommer du att reparera fordon eller maskiner av olika slag. Med dagens avancerade teknik innebär det att du arbetar med kvalificerade arbetsuppgifter där bl.a. elektronik och datateknik ingår. Utbildningen förbereder även för jobb inom transportbranschen.

Gymnasieexamen inom**Hår- och skönhetsbranschen**

Hår- och skönhetsbranschen passar dig som vill ha ett självständigt och kreativt arbete där helhetstänk, planering och social kompetens är i fokus. Teorin omsätts till praktik i vår egen salong samt ute på fältet (LIA) där teknik, kundkontakt och affärsidkande knyts samman. Vi arbetar för och med människor!

Du kommer inom yrkesämnena att få läsa

- frisyr och make-up
- färgbehandlingar
- permanentbehandlingar
- vårdbehandlingar och styling

Arbetsmöjligheter

Efter examen väntar troligtvis anställning på salong här hemma eller utomlands. Du har stora möjligheter att jobba var som helst ute i världen eftersom du utbildats utgående från ett internationellt undervisningsmaterial. Tack vare praktikperioderna ute på olika salonger är avståndet inte långt mellan skola och arbetsliv. En vanlig väg är att börja som anställd, sedan hyra stol inom ett etablerat företag för att till slut eventuellt bli egen företagare.

Gymnasieexamen inom**Maskin- och produktionsteknik**

Maskin- och produktionsteknik passar dig som är intresserad av allmän verkstadsteknik, svarvning, svetsning, automation, drift- och underhåll. Du får lära dig hur man producerar varor inom industrin, hur det är att arbeta vid olika typer av bearbetningsmaskiner av vilka några har CNC-styrssystem. Utbildningen innehåller arbetsmoment och uppgifter, inom t.ex. automatisk bearbetning, vilka ställer krav på noggrannhet och hantverksskicklighet. Under utbildningen kan du utöver de obligatoriska studierna välja att läsa mer av antingen skärande bearbetning eller plåt- och svetsteknik.

Du kommer inom yrkesämnena att få läsa

- tillverkningsarbete
- monterings- och automationsarbeten
- maskinell bearbetning
- manuell bearbetning
- svetsning
- stålkonstruktionsarbeten

Arbetsmöjligheter

Som verkstadsmekaniker kan du arbeta med tillverkning av olika produkter bl.a. inom metallområdet, både för hemmamarknaden och för företag utanför Åland. Drift- och underhållsteknik är ett arbetsområde som är mycket lämpligt om du har utbildat dig till verkstadsmekaniker. Du kan även arbeta som reparatör.

Biträdande rektor, Kim Gylling,
Tel: +358 18 536 501
E-post: kim.gylling@gymnasium.ax

Studiehandledare Jonna Grunér-Andersson,
Tel: +358 18 536 503
E-post: jonna.gruner-andersson@gymnasium.ax

Gymnasieexamen inom**El- och automationsbranschen**

Vid elmontörsutbildningen lär du dig olika typer av elinstallationer. Du får lära dig arbeta med nybyggnad, underhåll och reparationer. Du arbetar med allt från kundkontakt, planering och kostnadsberäkning till ritningsläsning, installation och ibruktage av elanläggningar. I studierna ingår även laborationer, övningsarbeten samt teoretiska studier i ellära och elektronik.

Du kommer inom yrkesämnena att få läsa

- basfärdigheter inom el- och automationsteknik
- el- och automationsinstallationer
- el- och energiteknik
- automations- och datasystem i fastigheter
- automationssystem i fastigheter
- datasystem i fastigheter

Gymnasieexamen inom**Husteknik**

Inom rörmontörsutbildningen får du bl.a. kunskap i verktygshantering, svetsning och lödning av rör, automation i olika värme- och energisystem. Utbildningen är utformad i samarbete med branschen och är både praktisk och teoretisk och du lär dig bl.a. att skapa och läsa CAD-ritningar och du får de behörigheter (kortkurser) som krävs för arbete inom branschen.

Du kommer inom yrkesämnena att få läsa

- installation av värmesystem
- svetsning av rörledning
- installation av vatten- och avlopp
- tillverkning av kanaldelar
- installation av ventilationssystem
- mätning och injustering av värmesystem

Biträdande rektor, Kim Gylling,
Tel: +358 18 536 501
E-post: kim.gylling@gymnasium.ax

Arbetsmöjligheter

Efter utbildningen kan du arbeta inom flera olika områden, elmontöryrket är ett fritt och rörligt yrke och utbildningen ger en bra grund för olika uppgifter inom branschen. En elmontör arbetar vanligtvis med elinstallationer, kraftöverföring via eldistributionen, service och underhåll av elektrisk samt elektronisk utrustning eller som försäljare inom branschen. Elbranschen utvecklas ständigt, vilket innebär att du utvecklas och lär dig nyheter inom branschen fortlöpande.

Arbetsmöjligheter

Som utbildad rörmontör jobbar du t.ex. med installationer, reparationer och underhåll på företag, på byggarbetsplatser och/eller i egnahemshus. Du kan jobba som anställd i ett företag eller starta eget.

Studiehandledare Jonna Grunér-Andersson,
Tel: +358 18 536 503
E-post: jonna.gruner-andersson@gymnasium.ax

Gymnasieexamen inom

Restaurang och cateringbranschen**Kompetensområde kock**

Utbildningsprogrammet ger dig grundläggande kunskaper för arbete inom restauranger, storkök och sjöfart.

Inom restaurangbranschen har du hela världen som arbetsfält med många olika möjligheter. Arbetet medför ofta tunga lyft vilket i längden kan vara ansträngande för rygg, nacke, skuldror och ben. Det är därför viktigt att du är i god fysisk kondition. Kockyrket kräver händighet och kreativitet. Du specialiserar dig på matproduktion, matsedelspanering, livsmedelshandling, näringskunskap och ekonomi.

Du kommer inom yrkesämnena att få läsa

- att arbeta inom restaurangverksamhet
- tillredning av lunchrätter
- tillredning av mat i portioner
- matproduktion i storkök/fartygsekonomi (ej HUTH)

Biträdande rektor Anna-Lena Groos,
Tel: +358 18 536 611
E-post: anna-lena.groos@gymnasium.ax

- à la carte-matlagning
- fördjupad yrkeskompetens

Övningsrestaurang Hjorten

I utbildningen ingår praktik på övningsrestaurang Hjorten där studerande på åk 2 och 3 arbetar på kvällar och helger. Restaurangen har öppettid för allmänheten vissa kvällar under läsåret.

Arbetsmöjligheter

Kockar kan jobba på restauranger i land och på fartyg, i mataffärer och i livsmedelsindustrin. Man kan också arbeta i skolor, sjukhuskök och andra matservicingar.

Studiehandledare Gabriella Husell,
Tel: +358 18 536 403
E-post: gabriella.husell@gymnasium.ax

Gymnasieexamen inom**Affärsverksamhet**

Utbildningsprogrammet affärsverksamhet förbereder dig för att självständigt kunna sköta löpande administrativa arbetsuppgifter på kontor och kanslier, uppgifter inom ekonomi, försäljning, inköp, marknadsföring och produktutveckling. De studerande sköter Handels café och får även ta hygienpasset. Under det tredje året arbetar de studerande med sina egna projekt inom ungt företagande. Karaktäristiskt för utbildningen är projektbaserade studier samt rikligt utnyttjande av datorn i undervisningen.

Du kommer inom yrkesämnena att få läsa

- resultatnriktad verksamhet
- arbete i en arbetsgemenskap
- bokföring
- arbete som kräver spetskompetens
- projektarbete

Gymnasieexamen inom**Informations- och kommunikationsteknik**

Utbildningsprogrammet för informations- och kommunikationsteknik har inriktningen programmering med vinkling mot webbutveckling. Du lär dig använda datorns olika funktioner och arbetar med många varierande program. En datanom lär sig programmera, bygga nätverk och hemsidor och marknadsföra via multimedia, men får också kunskaper i grundläggande företagsämnen. Du som studerande är driven, pålitlig, kreativ samt gillar att arbeta i grupp och med projekt.

Du kommer inom yrkesämnena att få läsa

- arbete med serviceuppgifter
- systemanskaffning och ibrukttagande
- implementering av en prototyp för programvaran
- administration och virtualisering av serverprogramvara

Biträdande rektor Anna-Lena Groos,
Tel: +358 18 536 611
E-post: anna-lena.groos@gymnasium.ax

- planering av företagsverksamhet
- kundservice

Projekt vi arbetar med

Inom merkonombildningen arbetar vi mycket med olika projekt och har företag och organisationer som uppdragsgivare. Du kan t.ex. få delta i marknadsundersökningar, kampanjer, events, demonstrationer, mässor och andra aktiviteter där vi kombinerar undervisning med praktiska arbetsuppgifter ute i samhället.

Arbetsmöjligheter

Efter examen kan du arbeta inom handeln, bank- och försäkringsbranschen, rederi- och sjöfartsnäringen, turismen, den offentliga sektorn samt inom media och industrin. Denna utbildning ger dig även goda förutsättningar för att starta eget och därför arbetar många merkonomer i dag som egenföretagare inom olika branscher.

- underhåll och datasäkerhet
- sociala medier och webbpublicering

Arbetsmöjligheter

Databranschen växer i allt snabbare takt. Datakunliga personer behövs i alla branscher. Som datanom kan du arbeta på renodlade IT-företag med kundkontakt, applikationsutveckling eller –support. En examen leder till goda möjligheter i arbetslivet eller till fortsatta studier på högskolor och universitet!

Studiehandledare Gabriella Husell,
Tel: +358 18 536 403
E-post: gabriella.husell@gymnasium.ax

Grundexamen inom sjöfart**Sjöfart**

Utbildningsprogrammet inom sjöfart ger dig under första studieåret en god inblick i alla de driftsarbete som förekommer ombord på ett fartyg och ger dig grundläggande kunskaper inom branschen. Du kan söka behörighetsbrev som vaktman maskin eller däck redan efter första årets studier, vilket förutsätter att kraven på syn, hörsel och färgseende är godkänt (FFS 224/2013). Efter den gemensamma vaktmansutbildningen delar sig programmet i fyra kompetensområden: däcks- och maskinreparatör, eldrift, maskinbefäl och däcksbefäl.

Programmets kompetensområden kan förverkligas under förutsättning att minst tio studerande anmält intresse.

Kompetensområde däcks- och maskinreparationer

Inriktningen till reparatör passar dig som önskar en praktisk utbildning för ett framtida jobb ombord på fartyg som manskap och/eller i lägre befälsbefattning. Utbildningen ger möjlighet till många olika behörigheter som vaktman, maskinman/matros, förare, reparatör/båtsman, skeppare i inrikestrafik och maskinskötare, beroende på studiernas omfattning och mängden fartygsförlagd praktik. Efter utbildningen kan du arbeta som manskap ombord på fartyg, t.ex. med vaktuppgifter, förtöjning, fartygsunderhåll och reparationer av maskiner.

Kompetensområde eldrift

Denna inriktning ger dig behörighetsbrev som fartygselektriker och möjligheter till arbete ombord på fartyg med hela världen som arbetsfält. Du kommer under utbildningen att jobba med elinstallation, automation och datorer, vilket ger dig en bred elutbildning. Dina arbetsuppgifter är att underhålla och reparera den el-, automations- och datateknisk utrustning som finns i fartygets maskinrum, på däck och på bryggan.

Inriktningen fartygselektriker startar inte läsåret 2020–2021.

Platsansvarig Lasse Selander,
Tel: +358 18 536 653
E-post: lasse.selander@gymnasium.ax

Arbetet ombord på fartyg ställer särskilda krav på hälsan, som därför kontrolleras, dels innan man första gången får anställning till sjöss och dels därefter regelbundet med vissa tidsintervaller. Kontroller sker med stöd av en skild förordning om läkarundersökning av sjömän (FFS 1171/2010). De som ämnar söka till sjöfartsutbildning bör i god tid skaffa sig ett sjömansläkarintyg. För sjötjänst krävs ett felfritt färgseende och en synskärpa på nära håll om 0,1 på vardera öga utan glasögon (FFS 224/2013).

Kompetensområde maskinbefäl

Vakthavande maskinmästarexamen berättigar dig att ansöka om behörighetsbrev som maskinbefäl, det vill säga vakthavande maskinmästare. Som vaktmaskinmästare kommer du att jobba som maskinbefäl ombord på fartyg. Dina arbetsuppgifter är att vara arbetsledare för manskap, samt sköta drift och underhåll av maskiner och anläggningar ombord. Studierna till maskinbefäl ger dig också en generell behörighet att studera vidare på Åland och i Finland.

Kompetensområde däcksbefäl

Vakthavande styrmansexamen berättigar dig till att ansöka om behörighetsbrev som däcksbefäl, dvs. vakthavande styrman. Efter utbildningen kan du arbeta som vakthavande styrman eller som befälhavare på mindre fartyg. Dina arbetsuppgifter är att som vakthavande befäl sköta framfarten av fartyget och/eller vara arbetsledare för manskap. Studierna till däcksbefäl ger dig också en generell behörighet att studera vidare på högskolenivå.

Vik. studiehandledare Johanna Södergård
Tel: +358 18 536 660
E-post: johanna.sodergard@gymnasium.ax

Grundexamen inom**Social- och hälsovårdsbranschen**

Utbildningen inom social- och hälsovård riktar sig till den som är intresserad av att jobba inom vården. Utbildningen ger dig en god inblick i social- och hälsovårdens mångsidiga verksamhet. Här ryms allt från handikappomsorg och äldrevård till arbete inom sjukvården.

Under utbildningen lär du dig bland annat att vårda äldre, handikappade eller sjuka patienter i deras hem, på ett ESB boende eller på en institution, ansvara för god basvård av patienter inom den specialiserade sjukvården, att fostra och ta hand om barn under skolåldern, samt att stödja och rehabilitera inom mental- och missbrukarvården.

Du kommer inom yrkesämnena att få läsa

- att främja utveckling och delaktighet
- att främja välbefinnande och funktionsförmåga
- att arbeta inom sjukvård
- mentalhälsoarbete och missbrukarvård

Gymnasieexamen inom**Pedagogisk verksamhet och handledning**

Utbildningsprogrammet inom pedagogisk verksamhet och handledning riktar sig till dig som är intresserad av barn- och ungdomsfrågor. Vi förutsätter att du vill arbeta med barn och ungdomar både under studietiden och i yrkeslivet.

Du kommer inom yrkesämnena att få läsa:

- professionellt bemötande inom pedagogisk verksamhet och handledning
- att främja barns utveckling, välbefinnande och lärande
- genomförande av pedagogisk verksamhet inom småbarnspedagogik

Arbetsmöjligheter

Närvårdarexamen öppnar dörren till ett brett arbetsfält med många valmöjligheter. En närvårdare arbetar nära människor i olika åldrar och varierande miljöer så som handikappomsorg, äldrevård, barnomsorg och inom sjukvården. Närvårdarens arbete är omväxlande och kännetecknas av kunskap, ansvar och praktiskt handlande.

Antagning

Vid antagning 2020 anordnas urvalsprov under vecka 17 till Social- och hälsovårdsprogrammet vid Ålands yrkesgymnasium. Studiehandledaren kan ge närmare information.

- att arbeta med familjer och sektorsövergripande samarbete
- handledning av personer som behöver stöd
- handledning av ungdomar

Arbetsmöjligheter

Barnledare arbetar med pedagogisk verksamhet, vård och omsorg. Som barnledare kan du arbeta med barn och unga inom daghem, skola eller fritidsverksamheter.

Biträdande rektor Erika Eriksson,
Tel: +358 18 536 401
E-post: erika.eriksson@gymnasium.ax

Studiehandledare Diana Lundqvist,
Tel: +358 18 536 411
E-post: diana.lundqvist@gymnasium.ax

Gymnasieexamen med yrkesinriktning med anpassade mål

Yrkesinriktad specialundervisning

Utbildningsprogrammen inom yrkesinriktad specialundervisning är yrkesinriktade program för dig som är i behov av specialpedagogiskt stöd eller mångprofessionellt stöd. Studierna omfattar 180 kompetens-poäng.

Undervisningen anpassas efter individuella behov och ges i mindre undervisningsgrupper. Programmet har tre kompetensområden samt yrkesträningsprogrammet

Arbetsmöjligheter

Efter utbildningen kan du arbeta med olika arbetsuppgifter inom branschen du valt.

Du ansöker om studieplats i den individuella kvoten.

Gymnasieexamen inom rengörings- och fastighetsservicebranschen

Kompetensområdet för fastighetsskötsel

Ämnesindelning

Gemensamma examensdelar
ex. svenska, matematik, engelska

Yrkesinriktade examensdelar
ex. allmänt underhåll och tillsyn av fastigheter

Kod: YST

Gymnasieexamen inom restaurang- och cateringbranschen

Kompetensområdet för matservice

Ämnesindelning

Gemensamma examensdelar
ex. svenska, matematik, engelska

Yrkesinriktade examensdelar
ex. tillredning av lunchrätter

Kod: YSK

Kompetensområdet lokalvård

Ämnesindelning

Gemensamma examensdelar
ex. svenska, matematik, engelska

Yrkesinriktade examensdelar
ex. underhållsstädningstjänster

Ansvarig Gitte Holmström
Tel: +358 18 536 599
gitte.holmstrom@gymnasium.ax

Yrkesträningsprogrammet

Yrkesträningsprogrammet är en utbildning för dig som gått grundskolan med 11-årig läroplikt men även övriga har möjlighet att söka. Studierna omfattar 165 kompetenspoäng på 3 år. YTP fungerar som ett yrkesförberedande program var vi varvar praktik med teori på så sätt får du vissa yrkesfärdigheter inom ett eller flera yrkesområden. Kravet för att antas till programmet är att kunna kommunicera, kunna följa instruktioner, kunna hitta och röra sig inom skolan och närmiljön och klara sig utan personlig assistent (om inte ska hemkommunen bistå

Ämnesindelning

Obligatoriska examensdelar
Stärkande av funktionsförmågan, Stärkande av studiefärdigheter och Förberedelser för arbetslivet

Valbara yrkesinriktade examensdelar består av Kreativt skapande, Textilvård och rengöring, Underhållsarbeten, Krukväxter, trädgårds- och utomhusområden, Matlagning och bakning och Digitalt skapande. Utöver detta ska studerande välja vilka fortsättningsstudier som ska ingå i deras studier.

Vi erbjuder vissa yrkesinriktade examensdelar som

studerande kan välja mellan utgående från sitt intresse och sina målsättningar, undervisningen är till stora delar praktisk.

I utbildningen ingår LIA, lärande på arbetsplatser. LIA platser väljs utgående från de examensdelar du valt.

Du ansöker om studieplats enligt prövning.

Innan du söker ser vi gärna att du kommer på PRAO till yrkesträningsprogrammet.

Ansvarig Gitte Holmström

Tel: +358 18 536 599

gitte.holmstrom@gymnasium.ax

Informationstillfällen vid Ålands yrkesgymnasium

Ålands yrkesgymnasium håller informationstillfällen för vårdnadshavare och övriga intresserade enligt följande:

måndag 3.2.2020 sjöfart

tisdag 4.2.2020 teknik, frisör och specialundervisning

onsdag 5.2.2020 närvårdare och barnledare

torsdag 6.2.2020 kock/servitör, merkonom och datanom

Ålands folkhögskola

Vi erbjuder en alternativ skolmiljö som ger ungdomar och vuxna möjlighet till fria allmänbildande studier utanför det ordinarie systemet för behörighetsgivande och yrkesförberedande utbildning.

Ålands folkhögskola ger allmänbildande och studieförberedande undervisning till ungdomar och vuxna enligt principen om livslångt lärande. Skolan grundades 1895 och har landskapet Åland som huvudman.

Läsåret börjar måndagen
den 24 augusti 2020 och
slutar den 21 maj 2021.

Allmänt om skolan

Skolan ligger vackert belägen i Finström, Strömsvik, mitt på den åländska landsbygden, ca 25 km från Mariehamn. De studerande är i varierande ålder och kommer i första hand från Åland, övriga Finland och Sverige, men även andra länder brukar vara representerade.

Undervisningen

Ålands folkhögskola har en särställning bland landskapets skolor genom den frihet skolan har att själv utforma sin verksamhet. Skolan är examens- och betygspri, istället för betyg får de studerande ett intyg över studiernas innehåll och omfattning. Verksamheten vid skolan syftar särskilt till att göra det möjligt för studerande att påverka sin egen livssituation och skapa engagemang för att berika kulturlivet. I undervisningen beaktar vi gruppens och individens behov för att uppnå de olika linjernas målsättningar. Vi arbetar mycket med att utveckla samarbetsförmågan och förmågan att kommunicera. I våra undervisningsgrupper har de studerande möjlighet att utveckla sina kompetenser och hitta nya intressen. De lärarledda lektionernas antal är ca 29–36 per vecka.

Studerandeverksamhet

Skolans studerande bildar en studerandekår som väljer ett studeranderåd. Där diskuteras allmänna frågor och tas initiativ gällande studier och trivsel. De studerande har också två representanter i skolans direktion.

Studiesociala förmåner och avgifter

Förmåner:

- Undervisningen är avgiftsfri med undantag av vissa kortkurser för de specialiserade linjerna.
- Avgiftsfri lunch under skoldagarna.
- De åländska studerande har rätt till ersättning för skolskjuts mellan bostaden och skolan under skolans arbetsdagar om de bor längre än 5 km från skolan och inte har rätt till bostadstillägg. Ersättningen ges huvudsakligen i form av ett busskort inom landskapstrafiken.
- Olycksfallsförsäkring under skoltid för de studerande.

Internatsboende:

Se skolans hemsida för mer information:
www.afhs.ax/om-skolan

Kursavgifter:

- Vildmark & foto 1 160 euro per termin.
- Hantverk 450 euro per termin.
- NYAlinjen ingen kursavgift.
- Deltidsutbildning i naturfoto är avgiftsbelagd.

Kursavgiften täcker kostnader i samband med resor, studiebesök, studier utanför skolan och dylikt.

Material:

De studerande betalar själva för material och läromedel. Kostnaderna varierar mycket beroende på vilka kurser man väljer.

Så här söker du till skolan

NYAlinjen ingår i den samåländska elevantagningen. Man kan också söka direkt till skolan efter att den samåländska ansökningstiden gått ut. Då sker ansökningarna samtidigt och på samma sätt som till de specialiserade linjerna.

Se skolans hemsida under hösten 2020 när det gäller ansökan till minst sex månaders studier.

En förhandsblankett gällande kursval skall bifogas ansökan om du söker till NYAlinjen. För sökande via den samåländska elevantagningen sker det i efterhand och för sökande som söker direkt lämnas förhandsblanketten in gemensamt med ansökan. Se skolans hemsida.

Till de **specialiserade linjerna och deltidsutbildningen i naturfoto** söker du direkt till skolan på en särskild ansökningsblankett som finns på skolans hemsida.

Ansökningstiden är mellan 2 mars-24 april 2020

Restplatser kan sökas fram till 31 augusti 2020.

Sökande till de specialiserade linjerna antas på basen av arbetsprover, personlig skriftlig motivering och intervju. Till ansökan skall även bifogas kopior av skolbetyg och arbetsintyg.

Kontakt

Studiehandledare: tfn +358 18 432426

Kansli: tfn +358 18 43240

Adress: Folkhögskolevägen 41, AX-22310 Pålsböle

E-post: folkis@afhs.ax

Hemsida: www.afhs.ax

NYAlinjen

Nytänkande – Yrkesorienterande – Annorlunda år

NYAlinjen är ettårig och riktar sig till dig som är mellan 15–20 år och som genomgått grundskolan. Förutsatt att det finns lediga studieplatser ger skolan möjlighet till sex månaders studier med början i slutet av november 2020.

Obligatoriska kurser

Alla studerande har studiehandledning, IKT, kommunikation, Mindfulness och studiestrategier som obligatoriska kurser.

Projekt med ämnesintegrering

Det här blocket är obligatoriskt för alla som inte har en gymnasialutbildning. Intentionen är att arbeta ämnesintegrerat för att skapa sammanhang som ger större förståelse mellan ämnen, i och med att undervisningen är verklighetsförankrad. Ämnen som ingår är bl.a. svenska, engelska, matematik, samhällskunskap och sociala ämnen.

Valbara kurser

Valbara kurser i ämneskategorierna: Skapande - för dig som vill prova på olika skapande aktiviteter och uttrycksätt. Musik - för dig som vill ägna sig åt musik, sjunga och göra egna låtar. Idrott - för dig som vill få kunskap om hälsa och sport samt träna olika idrottsgrenar. Media - för dig som vill prova på olika digitala uttrycksformer, där teknik, teori och kreativitet möts. Utveckla din svenska – för dig som inte har svenska som modersmål. Undervisningen anpassas efter dina förkunskaper och tidigare utbildningsbakgrund. Undervisningen utvecklar färdigheter i kommunikation, social kompetens, informationssökande och lär de studerande att samarbeta och ta ansvar. Målsättningen är att öka intresset och inspirationen för de studerande i valet av framtida studier och yrkesinriktningen. Alla valbara kurser har även ett allmänbildande syfte.

Specialkurser

Specialkurserna är valbara och ger specifika intyg utöver skolans intyg. Du kan välja första hjälp, datakörkort och hygienpass. De specifika intygen bekostas av de studerande.

Höja vitsord

Skolan erbjuder studerande möjlighet att höja sina grundskolevitsord i ämnena fysik, engelska, historia, samhällskunskap, svenska, matematik, bildkonst och textil.

Specialiserade linjer

De specialiserade linjerna riktar sig till dig som är över 18 år. Linjerna är eftergymnasiala och studieförberedande. Dispens från kravet på gymnasieexamen kan beviljas.

Hantverk

Utbildningen har ett brett upplägg där du får arbeta med många olika tekniker och material. På schemat finns träslöjd, metall, keramik, vävning, textil, bildkonst, mm. Det grundläggande är att utbildningen ska ge såväl goda kunskaper i hantverkstekniker och -material som i formgivning. Vill du ytterligare förkovra dig kan du söka till vårt fördjupningsår.

Vildmark & foto

Utbildningen är inriktad på naturfoto och friluftsliv. Undervisningen sker mycket ute i fält och följer årstidernas växlingar. Du gör ett antal resor till olika naturmiljöer, deltar i mässor och utställningar. En praktikperiod och ett större handledt slutprojekt ingår i studierna.

Deltidsutbildning i naturfoto

En ettårig vuxenutbildning på deltid. Träff cirka en gång i månaden, oftast över en helg, ibland på folkhögskolan och ibland i någon annan intressant naturmiljö runtom i Norden. Hemuppgifter mellan träffarna. Vi går igenom de flesta aspekter av naturfoto, gör egna portfolios, utställningar och besöker mässor.

Ny heltidsutbildning 2020

En ny utbildning med inriktning på hälsa, friskvård och friluftsliv startar hösten 2020. Utbildningen vänder sig till dig som är över 18 år. Mer information finns på skolans hemsida senast vecka 8/ 2020.

